

Recht op vertraging

Onderzoek om aanhoudingen in strafzaken te reduceren



Bijlagen

Datum	30 december 2009
Auteur	Hanneke Goossen
Studentnummer	9962677
Opleiding	HBO-Rechten
Onderwijsinstelling	Juridische Hogeschool Avans-Fontys
Onderwijslocatie	Tilburg
Stageperiode	7 september 2009 – 4 januari 2010
Afstudeeradres	Rechtbank Middelburg

Inhoudsopgave

BIJLAGE 1. ONDERZOEKSPLAN	3
BIJLAGE 2. LANDELIJK AANHOUDINGENPROTOCOL.....	21
BIJLAGE 3. DOCUMENT: AANHOUDING TER TERECHTZITTING	23
BIJLAGE 4. INTERVIEWS RECHTERS	24
BIJLAGE 5. INTERVIEWS ADVOCATEN	34
BIJLAGE 6. INTERVIEWS OVJ'S	38

Bijlage 1. Onderzoeksplan

Onderzoeksplan

scriptie

Afstudeerstage bij de Rechtbank Middelburg

Student: Hanneke Goossen 009962677
1^e Afstudeerdocent: Mw. M. van den Haspel
2^e Afstudeerdocent: Mw. A. Wolters
Afstudeermentor: Dhr. Mr. J. Hopmans
Stageperiode: van 7 september tot en met 11 december 2009

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: De organisatie.....	3
1.1: Afstudeerorganisatie.....	3
1.2: Werkzaamheden organisatie.....	3
1.3: Aanleiding van het probleem waardoor afstudeeropdracht ontstaan is bij organisatie.....	3
Hoofdstuk 2: Onderzoeksformulering.....	3
2.1: Probleembeschrijving.....	3
2.2: Doelstelling.....	5
2.3: Centrale vraagstelling.....	6
2.3.1: Hoofdvraag.....	6
2.3.2: Deelvragen.....	6
Hoofdstuk 3: Onderzoeksopzet.....	8
3.1: Inleiding.....	8
3.2: Onderbouwing.....	8
3.3: Onderzoekseenheid.....	8
3.4: Methode.....	9
3.5: Middelen.....	9
3.6: Verwerking gegevens.....	9
3.7: Betrouwbaarheid.....	9
3.8: Validiteit.....	10
3.9: Belanghebbenden.....	10
Hoofdstuk 4: Hoofdstukindeling.....	12
Hoofdstuk 5: Planning.....	14
5.1: Activiteitentabel.....	14
5.2: Strokenplanning.....	14
Hoofdstuk 6: Voorlopige literatuurlijst.....	15
6.1: Boeken.....	15
6.2: Elektronische bronnen.....	15

Hoofdstuk 1: De Organisatie

1.1 Afstudeerorganisatie

Ik ga mijn afstudeeropdracht maken op de rechtbank in Middelburg, bij de sector straf. De rechtbank Middelburg is een van de negentien rechtbanken in Nederland en maakt deel uit van de organisatie de rechtspraak in Nederland. De rechtbank wordt bestuurd door het gerechtshof. Dit bestaat uit de president, de vier sectorvoorzitters en de directeur bedrijfsvoering. Zij besturen de rechtbank, welke bestaat uit de vier sectoren strafrecht, bestuursrecht, civiel recht en kanton en het bureau bedrijfsvoering welke de rechtbank bedrijfs- en facilitaire ondersteuning geeft. Op al deze afdelingen zijn in totaal ongeveer 165 mensen werkzaam. De visie van de rechtbank is: 'Een flexibele organisatie zijn, die in staat is tijdig te komen tot kwalitatief goede uitspraken en waar het goed werken is.'¹

1.2 Werkzaamheden organisatie

De organisatie spreekt recht indien partijen een geschil hebben en hiermee naar de rechtbank komen of als het openbaar ministerie een zaak aan de rechter voorlegt. Zij spreekt recht in eerste aanleg in civiele en bestuursrechtelijke zaken en in straf- en vreemdelingenzaken.²

1.3 Aanleiding van het probleem waardoor afstudeeropdracht ontstaan is bij organisatie

De aanleiding voor het onderzoek is dat er veel zaken aangehouden worden bij de sector straf van de rechtbank Middelburg. Binnen deze sector weet niemand precies wat de redenen of gronden zijn voor deze grote hoeveelheid aanhoudingen. Ook is niet duidelijk of en wat er mogelijk te veranderen is, zodat er minder zaken aangehouden worden.

Hoofdstuk 2: Onderzoeksformulering

2.1 Probleembeschrijving

Tijdens de behandeling van zaken op de rechtbank Middelburg, sector straf, worden veel zaken aangehouden. Partijen verzoeken dit aan de rechter, of rechters nemen op eigen initiatief de beslissing om aan te houden. Er zijn veel verschillende redenen voor, zoals een incompleet dossier of een verhinderde raadsman. Het is een probleem omdat het gevolg van deze aanhoudingen is dat de zaken een andere keer behandeld moeten worden. Dit is problematisch omdat er opnieuw tijd en aandacht aan deze grote hoeveelheid zaken geschonken moet worden. Afhandeling van zaken duurt zo erg lang en er vindt geen goede doorstroom van zaken plaats. Dit is lastig voor de rechtbank, maar ook voor de verdachte. Het is niet gelukt om in percentages weer te geven hoeveel van de aangebrachte zaken aangehouden worden om zo de exacte omvang van het probleem te laten zien. Dit komt omdat bij de registratie alleen geregistreerd wordt hoeveel zaken voor de eerste keer op zitting komen en hierin ook de zaken zitten die daar voor de eerste keer aangehouden worden. Er wordt ook geregistreerd hoeveel zaken aangehouden worden, maar hierin zitten dan ook weer de zaken die voor de eerste keer aangehouden worden. Ik kan om deze reden geen juiste vergelijking maken, want de zaken die voor de eerste keer aangehouden worden zitten in beide cijfers verwerkt. In het aantal aangebrachte zaken wordt geen onderscheid gegeven tussen de kamers/rechters waar deze behandeld zijn. In het overzicht van het aantal aangehouden zaken is wel te zien in welke kamer of bij welke rechter de zaak aangehouden is. Hier in de probleembeschrijving maak ik geen onderscheid in kamers/rechters, maar bekijk ik

¹ <www.rechtspraak.nl/Gerechten/Rechtbanken/Middelburg/Over+de+rechtbank/>, laatst geraadpleegd 17-09-09.

² <www.rechtspraak.nl/Gerechten/Rechtbanken/Middelburg/Over+de+rechtbank/Organisatie/>, laatst geraadpleegd 18-09-09.

het totale aantal aangebrachte zaken en aanhoudingen. In het aantal aangebrachte zaken zitten niet de kanton strafzaken, dus de aanhoudingen van kanton strafzaken heb ik ook uit het totaal aantal aangehouden zaken gehaald. In hoofdstuk 4, maak ik wel onderscheid in het aantal aanhoudingen per kamer/rechter en neem ik ook de kanton strafzaken mee.

Wel kan ik hier laten zien hoeveel zaken voor de eerste keer aangebracht worden en hoeveel zaken in het totaal aangehouden zijn. In de volgende tabel is dit weergegeven.

Jaar	Aangebrachte zaken	Aangehouden zaken
2000	2600	590
2001	2509	657
2002	2983	607
2003	3141	677
2004	3365	617
2005	3214	701
2006	3136	658
2007	3113	684
2008	3845	855
2009 (1 ^e half jaar)	1621	513

Uit deze cijfers kun je aflezen dat in 8 jaar de aangebrachte zaken ongeveer met een kwart, tot een derde, is toegenomen. In deze 8 jaar is het aantal aangehouden zaken met ongeveer een derde toegenomen. De groei van aanhoudingen is iets groter dan die van de aanbreng van zaken. Bij de rechtbank vinden de sectorvoorzitter en de sectormanager dit verschijnsel bezwarend omdat het veel geld en tijd kost voor de betrokkenen, zoals de rechter, secretarissen, officier van justitie, advocaten en de administratie van de rechtbank. De personen die de aangehouden zaak weer gaan behandelen moeten zich opnieuw verdiepen in het dossier. Soms wordt er een andere rechter of officier van justitie op de zaak gezet en moeten deze zich nog helemaal inlezen. Ook moeten soms de getuigen en benadeelde personen weer op geroepen worden, om aanwezig te zijn bij het onderzoek ter terechtzitting. Het is ook bezwarend omdat er voldaan moet worden aan het recht van de verdachte uit artikel 6 EVRM lid 1. Hierin staat dat de verdachte recht heeft op behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn. Bij het zoeken naar oplossingen om binnen een redelijke termijn te blijven, moeten de verdedigingsrechten van de verdachte als in artikel 6 EVRM lid 3 in acht genomen worden, om zo wel een eerlijke behandeling van zijn zaak te behouden. Dit artikel bevat het recht van de verdachte om onverwijld in de eigen taal op de hoogte te worden gebracht van de tegen hem ingebrachte beschuldiging, het recht om te beschikken over de tijd en faciliteiten die nodig zijn voor de voorbereiding van zijn verdediging, het recht om zichzelf te verdedigen of (kosteloos) te laten verdedigen indien dit nodig is voor een goede rechtspleging, het recht om getuigen à charge te (doen) ondervragen of het oproepen en ondervragen van getuigen à décharge en het recht om zich kosteloos te doen bijstaan door een tolk indien hij de taal die ter terechtzitting gesproken wordt niet verstaat of spreekt. Er is tussen lid 1 en lid 3 van artikel 6 EVRM dus een spanning. Lid 1 zegt dat een ieder waartegen een vervolging is ingesteld recht heeft op behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn en lid 3 zegt dat iedere vervolgte de rechten heeft zoals hiervoor omschreven. Als degene waartegen de vervolging ingesteld is, gebruik maakt van zijn rechten uit lid 3, kan dit een vertraging van de behandeling opleveren. Het kan bijvoorbeeld tijd kosten om een advocaat te zoeken of de zaak zelf voor te bereiden bij verdediging in eigen persoon en ook het oproepen van getuigen of het zoeken van een tolk kan tijd kosten. Hiervoor moet de zaak dan aangehouden worden. Aan de ene kant dus het behandelen van de zaak binnen een

redelijke termijn en aan de andere kant het mogelijk aanhouden van de zaak indien de vervolgte gebruik maakt van zijn rechten.

2.2 Doelstelling

Op 31 december 2009 heb ik mijn onderzoek omtrent aanhoudingen van zaken bij de sector straf van de rechtbank Middelburg afgerond, heb ik antwoord op de onderzoeksvragen en juridisch verantwoorde oplossingen en/of aanbevelingen die ervoor moeten zorgen dat het aantal aanhoudingen van zaken in die sector minder wordt. Deze oplossingen en/of aanbevelingen moeten zo opgesteld zijn dat ze de verdedigingsrechten van de verdachte, als in artikel 6 lid 3 EVRM niet schenden.

2.3 Centrale vraagstelling

2.3.1 Hoofdvraag

Om welke redenen worden er zaken aangehouden bij de sector straf van de rechtbank Middelburg en op welke wijze kan het aantal aanhoudingen worden teruggebracht zonder dat de verdedigingsrechten van de verdachte als bedoeld in artikel 6 lid 3 EVRM in het geding komen?

2.3.2 Deelvragen

Vraag 1: Probleembeschrijving

- 1.1 Wat houdt aanhouden van een zaak in?
- 1.2 Wat is het probleem bij de rechtbank Middelburg en in welke context moet dit probleem gezien worden?

Vraag 2: Wat zegt de Nederlandse en Europese wet- en regelgeving en jurisprudentie over het aanhouden van strafzaken?

- 2.1 Wat staat er in de Nederlandse wet- en regelgeving betreffende het aanhouden van strafzaken?
- 2.2 Wat staat er in de Nederlandse jurisprudentie betreffende het aanhouden van strafzaken?
- 2.3 Wat staat er in de Europese wet- en regelgeving betreffende het aanhouden van strafzaken?
- 2.4 Wat staat er in de Europese jurisprudentie betreffende het aanhouden van strafzaken?

Vraag 3: Welke rechten van de verdachte spelen een rol bij de beoordeling van de verzoeken tot aanhouding van de zaak?

- 3.1 Welke rechten van de verdachte spelen een rol bij de beoordeling van de verzoeken tot aanhouding van de zaak in de Europese wetgeving en jurisprudentie?
- 3.2 Welke rechten van de verdachte spelen een rol bij de beoordeling van de verzoeken tot aanhouding van de zaak in de Nederlandse wet- en regelgeving en jurisprudentie?
- 3.3 Komt de Nederlandse wet- en regelgeving en jurisprudentie overeen met de Europese wetgeving en jurisprudentie?

Vraag 4: Wat zijn bij de rechtbank Middelburg de (meest voorkomende) redenen/gronden waarom aanhouding van strafzaken heeft plaatsgevonden in het eerste half jaar van 2009?

- 4.1 Hoe vaak werd in het eerste half jaar van 2009 een zaak aangehouden?
 - 4.1.1 Hoe vaak en in welke kamers/bij welke rechters werd in het eerste half jaar van 2009 om aanhouding van de zaak verzocht?
 - 4.1.2 Hoe vaak en in welke kamers/bij welke rechters heeft aanhouding van de zaak plaatsgevonden in het eerste half jaar van 2009?
- 4.2 Om welke redenen/gronden werd aangehouden in het eerste half jaar van 2009?
 - 4.2.1 Om welke redenen/gronden werd aanhouding gevraagd?
 - 4.2.2 Welke redenen/gronden hadden de aanhoudingsverzoeken die gehonoreerd zijn?
 - 4.2.3 Wat zijn de meest voorkomende redenen waarop een zaak aangehouden is?

Vraag 5: Waaraan toetsen strafrechters in Middelburg of ze het verzoek om aanhouding van de zaak wel of niet honoreren in de praktijk en vinden ze dat ze voldoende

regelgeving en richtlijnen hebben om deze beslissing te maken? (Opstellen van interview betreffende (maatstaf voor) aanhouding.)(Uitslag van enquête betreffende (maatstaf voor) aanhouding.)

- 5.1 Aan welke criteria toetsen rechters in de praktijk of ze een verzoek tot aanhouden van de zaak wel of niet honoreren?
- 5.2 Vinden rechters dat ze over voldoende regelgeving/richtlijnen beschikken om over aanhoudingsverzoeken te beslissen?

Vraag 6 Is de praktijk in Middelburg wat betreft aanhoudingen in overeenstemming met de Nederlandse en Europese wetgeving en jurisprudentie en kan het aantal aanhoudingen worden teruggebracht zonder dat de verdedigingsrechten van de verdachte uit artikel 6 EVRM lid 3 in het geding komen?

- 6.1 Is de praktijk in Middelburg in overeenstemming met de Nederlandse en Europese wetgeving en jurisprudentie wat betreft het aanhouden van zaken en de rechten van de verdachte?
- 6.2 Is het mogelijk dat het aantal aanhoudingen van zaken wordt teruggebracht zonder dat de verdedigingsrechten van de verdachte uit artikel 6 EVRM lid 3 in het geding komen, en zo ja, op welke wijze?

Vraag 7: Welke conclusies trek ik uit mijn onderzoek en welke adviezen geef ik de rechtbank Middelburg?

- 7.1 Conclusies
- 7.2 Antwoord op centrale vraagstelling
- 7.3 Aanbevelingen

Hoofdstuk 3: Onderzoeksopzet

3.1 Inleiding

Hieronder heb ik de opzet van mijn onderzoek beschreven. Ik ga onderzoeken of het mogelijk is om het aantal aanhoudingen van zaken terug te dringen met inachtneming van de verdedigingsrechten van de verdachte. Dit onderzoek is van belang voor de verdachte/verdediging omdat deze recht heeft op de behandeling van zijn zaak binnen een redelijke termijn en hierbij ook recht heeft op een eerlijk proces. Tevens is dit onderzoek van belang voor de rechtbank, omdat het hun veel geld en tijd kost om zaken opnieuw te behandelen. Zij willen dit het liefst zo min mogelijk doen, maar ze willen verdachten/verdediging ook een eerlijk proces geven. Op grond van de onderzoeksresultaten zal ik de rechtbank aanbevelingen geven over het omgaan met de aanhoudingsverzoeken. In dit hoofdstuk vertel ik wat ik ga onderzoeken, welke methode ik voor het onderzoek ga gebruiken, met welke middelen ik het onderzoek ga verrichten en voor wie het van belang is dat het onderzoek uitgevoerd wordt. Ook heb ik aangegeven hoe ik de gegevens ga verwerken en hoe betrouwbaar en valide mijn informatie en onderzoeksresultaten zijn.

3.2 Onderbouwing

Ik ga onderzoeken of het mogelijk is de beslissingen tot aanhouding van zaken te verminderen.

In dit onderzoek wordt gekeken naar aanhoudingen op grond van verzoeken van de officier van justitie, het slachtoffer/de benadeelde en de verdachte/verdediging en die op eigen initiatief genomen door rechters. Het is voor mij niet mogelijk om onderscheid te maken tussen deze vier, omdat bij de administratie van deze cijfers er ook geen onderscheid is gemaakt.

Het onderzoek zal gaan over het eerste half jaar van 2009 en de uitspraken van de sector straf. Ik denk dat een half jaar een goed beeld geeft van het aanhoudingenprobleem en van dit eerste half jaar zijn alle cijfers al verwerkt. Het gaat over de aanhoudingen in de sector straf, waaronder uitspraken vallen van de meervoudige strafkamer, de politierechter, de strafzitting kinderzitting, de strafzitting kanton en de economische politierechters. Van deze kamers zal ik apart het aantal aanhoudingen gaan bekijken. Ik kan dit niet vergelijken met het aantal aangebrachte zaken, omdat deze niet per kamer geregistreerd worden. Ik kan de cijfers van aangebracht en aangehouden ook niet vergelijken omdat alleen geregistreerd wordt hoeveel zaken voor de eerste keer aangebracht worden, met hierin zaken die voor de eerste keer aangehouden worden, en het totaal aantal aanhoudingen waarin ook weer de aanhoudingen voor de eerste keer zitten.

Dit onderzoek begint met het probleem weer te geven. Hierna wordt algemeen gekeken naar de Nederlandse en de Europese wet- en regelgeving en jurisprudentie betreffende het aanhouden van zaken en daarna specifiek naar alle rechten van de verdachte tijdens een proces. Vervolgens wordt het toegespitst op de rechtbank Middelburg en ga ik onderzoeken hoe er in de praktijk bij de rechtbank Middelburg met aanhouden omgegaan wordt. Als laatste zal ik kijken of de praktijk overeenstemt met alle wet- en regelgeving en of het mogelijk is om tot minder aanhoudingen van zaken te komen. In mijn conclusies en aanbevelingen zal ik nog kort weergeven wat ik gevonden heb tijdens het onderzoek en wat mijn advies is om tot minder aanhoudingen te komen.

3.3 Onderzoekseenheid

Bij het onderzoek wat ik bij de rechtbank ga uitvoeren is mijn onderzoekseenheid een situatie. Het gaat om de situatie als er aanhouding van de zaak is gevraagd aan de rechter en de rechter hier een beslissing over moet nemen of de rechter op eigen initiatief wil aanhouden.

Om informatie over de situatie te krijgen heb ik informanten nodig, dit zijn personen die mij meer over de situatie kunnen vertellen. Als informanten neem ik de rechters op de sector straf van de rechtbank Middelburg. Ik ga hun interviewen om de informatie die ik denk nodig te hebben voor het onderzoek te verkrijgen.

3.4 Methode

Ik ga explorerend onderzoek doen. Dit houdt in dat er vooraf geen theorie of hypothese is. Het is gericht op de ontwikkeling van een theorie en/of scherpe formulering van hypothesen.³

Ik ga zowel desk- als fieldresearch verrichten om informatie voor mijn onderzoek te verzamelen. Deskresearch zal bestaan uit het onderzoeken van wet- en regelgeving, jurisprudentie en gegevens die de rechtbank al heeft verzameld verder uitwerken. Ik wil ook weten hoe het in de praktijk gaat en daarom ga ik ook fieldresearch verrichten. Ik zal enkele zittingen bijwonen, maar belangrijker: de rechters interviewen.

Het onderzoek zal zowel kwantitatief al kwalitatief zijn. Het is een kwantitatief onderzoek, omdat er gekeken zal worden naar de hoeveelheid aanhoudingen van zaken. Aangezien ik ook diepgaande informatie nodig heb om erachter te komen wat aanhouden van zaken inhoudt en waarom en wanneer het toegestaan wordt, is het ook een kwalitatief onderzoek.

Ik ga de multimethode-aanpak gebruiken om informatie te verzamelen. Dit betekent dat ik door middel van twee dataverzamelmethode informatie ga zoeken, namelijk door bestaande gegevens op te zoeken en te gebruiken en door een interview te houden.

3.5 Middelen

Er zijn drie middelen om informatie te verzamelen, namelijk het interview, bestaande gegevens gebruiken en observeren. Zoals hierboven geschreven ga ik bij het zoeken van informatie voor mijn onderzoek de multimethode-aanpak gebruiken. Dit betekent dat ik met behulp van twee dataverzamelmethode middelen die bruikbare informatie bevatten ga zoeken. Ten eerste ga ik bestaande gegevens opzoeken en gebruiken. Bestaande gegevens zijn in mijn onderzoek wetgeving zoals deze in Nederland geldt, dus de Nederlandse en de Europese wet- en regelgeving, Europese en Nederlandse jurisprudentie en gegevens van de rechtbank die relevant zijn voor mijn onderzoek. Hiernaast wil ik informatie verkrijgen door middel van een interview. Ik ga een interview houden onder rechters om zo achter hun kennis, meningen en handelswijzen omtrent het onderwerp te komen.⁴ Observeren is naar mijn mening bij dit onderzoek niet het juiste middel om informatie te verzamelen.

3.6 Verwerking gegevens

De gegevens die ik verzameld heb omdat ze betrekking hebben op mijn onderzoek, ga ik analyseren en sorteren op bruikbaarheid. Als ik dit gedaan heb, kan ik de bruikbare informatie verwerken om zo antwoorden op mijn vraagstellingen te formuleren.

3.7 Betrouwbaarheid

Betrouwbaarheid is een indicatie van de mate waarin onderzoeksresultaten onafhankelijk zijn van toeval. Ik denk dat de informatie welke ik in mijn onderzoek ga gebruiken en de onderzoeksresultaten erg betrouwbaar zijn. De onderzoeksresultaten zullen dus in hoge mate onafhankelijk zijn van toeval.⁵ De informatie die ik ga gebruiken voor het deel kwantitatief onderzoek zullen gegevens zijn die ik van de rechtbank krijg. Deze gegevens beslaan een half jaar lang, wat, naar mijn mening, een goed beeld geeft. Deze informatie betreft feiten die door de rechtbank, op de griffie, vastgelegd zijn. Ik denk dat dit een juiste weergave van de feiten

³ D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen 2005, p. 100.

⁴ D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen 2005, p. 191.

⁵ D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen 2005, p. 196.

is, omdat het hen geen voordeel oplevert om hier onjuiste gegevens vast te leggen. De rechtbank is een non-profit bedrijf, wat geen hoge productiecijfers moet bereiken, maar kwalitatief goed werk moet leveren.

De informatie die ik nodig heb voor mijn kwalitatieve onderzoek ligt voor een deel vast in wetgeving. Dit is erg betrouwbaar omdat het 'niet' verandert en iedereen er de beschikking over heeft. De informatie die uit het interview komt wat ik ga houden onder rechters zou ook in zoverre betrouwbaar moeten zijn dat het onafhankelijk is van toeval, aangezien ze eenduidig recht moeten spreken. Rechters zijn onderlegd met kennis van wetgeving en jurisprudentie. Ik ga hun vragen naar hoe ze in de praktijk handelen, waarschijnlijk houden ze allemaal en altijd dezelfde richtlijnen aan, toch is het ook mogelijk dat hier toevallig een verschil in zit, als ze andere criteria van aanvaardbaarheid van gronden/redenen voor aanhouding handhaven. Mogelijk is de informatie uit het interview minder betrouwbaar.

3.8 Validiteit

Validiteit is ook wel de geldigheid van het onderzoek. De geldigheid van mijn onderzoek is in 3 vormen weer te geven. Als eerste de interne geldigheid, wat over de methode van informatie verzamelen gaat.⁶ De kwantitatieve onderzoeksmethode en de kwalitatieve onderzoeksmethode waarbij ik naar de wetgeving ga kijken, zijn geldig. Dit zijn vaststaande cijfers en gegevens, hierover kan niet gelogen worden of misvattingen over ontstaan. Het deel van het kwalitatieve onderzoek waarbij ik rechters ga interviewen is minder valide. Ik houd het interview mondeling omdat dan de kans dat het waarheidsgetrouw is, naar mijn mening groter is. Ze moeten dan meteen antwoorden op welke manier ze in de praktijk handelen en hebben niet de kans om na te denken over hoe ze volgens wet- en regelgeving zouden moeten handelen. Ik hoop dat dit ervoor zorgt dat ook het interview valide is.

Ten tweede de externe geldigheid, dit is de onderzoekssituatie.⁷ De situatie waarin ik mijn onderzoek uit ga voeren zou verstoord kunnen zijn, omdat iedereen op de rechtbank weet dat ik een onderzoek naar aanhouden van zaken kom doen. Dit heeft geen invloed op het deel van het kwalitatieve onderzoek waarbij ik naar wet- en regelgeving ga kijken. De informatie voor het kwantitatieve onderzoek is van het eerste half jaar van 2009, dus hierop heeft het ook geen invloed. Bij het andere deel van het kwalitatieve onderzoek, het interview, ben ik minder zeker van de geldigheid. Tijdens het interview kunnen rechters de situatie anders voordoen dan hij in de praktijk is. Het is dan niet mogelijk om de onderzoeksresultaten over te dragen op vergelijkbare situaties. Het deel van het onderzoek wat gebaseerd is op de gegevens uit het interview is dus minder valide.

Als laatste de dataverzamelingsgeldigheid.⁸ Betreffende de gegevens die ik in mijn onderzoek ga gebruiken is de validiteit weer afhankelijk van de gegevens die uit het interview komen. De andere gegevens, de wet- en regelgeving zijn valide en de cijfers en informatie verstrekt door de rechtbank zijn ook valide, aangezien ze destijds waarheidsgetrouw vastgelegd zijn.

3.9 Belanghebbenden

Belanghebbenden bij dit onderzoek zijn de sectorvoorzitter en sectormanager van de sector straf. Zij weten aan het eind van het onderzoek wat de redenen en gronden voor de aanhoudingen zijn en of het mogelijk is om minder aanhoudingen te realiseren. Indien het mogelijk is minder aanhoudingen van zaken te realiseren dan zal hun tijd- en geldplanning beter kunnen worden uitgevoerd en zullen er minder wachttijden zijn voor de behandeling van een zaak omdat er een betere doorstroom is.

⁶ D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen 2005 p. 198.

⁷ D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen 2005, p 199.

⁸ D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen 2005, p 199.

Hiernaast zijn ook de rechters, secretarissen en juridisch medewerkers ermee gediend. Zij weten aan het eind van het onderzoek ook waar het hoge aantal aanhoudingen van zaken vandaan komt en wat er mogelijk voor kan zorgen dat er minder aanhoudingen komen. Als er minder aanhoudingen van zaken zijn, hoeven zij niet meer zo vaak meerdere keren dezelfde zaak voor te bereiden. Dit scheelt hun veel tijd en energie.

Hoofdstuk 4: Hoofdstukindeling

In dit onderdeel van het onderzoeksplan heb ik de hoofdstukindeling met paragrafen gezet. Ik heb er ook wat kernwoorden in het grijs bij gezet, zodat al een beetje duidelijk is wat er in welke paragraaf komt te staan. Dit is ook te zien in de vraagstellingen, want ik heb voor de hoofdstukindeling dezelfde opzet gebruikt als bij de vraagstelling, alleen nu van de vragen titels gemaakt.

Hoofdstuk 1. Probleembeschrijving

- 1.1 Aanhouden van de zaak. Begrip verklaren - praktisch
- 1.2 Probleembeschrijving en de context van het probleem.

Hoofdstuk 2. Nederlandse en Europese wet- en regelgeving en jurisprudentie betreffende aanhouden van zaken.

- 3.1 Nederlandse wet- en regelgeving betreffende aanhouden van zaken.
- 3.2 Nederlandse jurisprudentie betreffende aanhouden van zaken.
- 3.3 Europese wet- en regelgeving betreffende aanhouden van zaken.
- 3.4 Europese jurisprudentie betreffende aanhouden van zaken.

Hoofdstuk 3. Rechten van verdachte die een rol spelen bij de beoordeling van het verzoek tot aanhouding van zijn zaak.

- 3.1 Rechten van verdachte die een rol spelen bij de beoordeling van het verzoek tot aanhouden van zijn zaak in Europese wetgeving en jurisprudentie.
Europese wetgeving+jurisprudentie die van toepassing is → 6EVRM. Rechten verdachte.
- 3.2 Rechten van verdachte die een rol spelen bij de beoordeling van het verzoek tot aanhouden van zijn zaak in Nederlandse wet- en regelgeving en jurisprudentie.
Van toepassing zijnde Nederlandse wetgeving. Rechten verdachte.
- 3.3 Overeenstemming Nederlandse en Europese wet- en regelgeving en jurisprudentie. Vergelijken Nederlands en Europese wetgeving en jurisprudentie.

Hoofdstuk 4. De redenen/gronden voor aanhoudingen in het eerste half jaar van 2009 bij de rechtbank Middelburg.

De meest voorkomende redenen/gronden waarvoor aanhouding van zaken heeft plaatsgevonden

- 4.1 Aanhoudingen eerste half jaar van 2009 bij rechtbank Middelburg.
 - 4.1.1 Hoeveelheid verzoeken per kamer/rechter om aanhouding van de zaak in het eerste half jaar van 2009. Cijfers
 - 4.1.2 Hoeveelheid beslissingen tot aanhouding per kamer/rechter in het eerste half jaar van 2009. Cijfers.
- 4.2 Redenen/gronden voor aanhouding in eerste half jaar 2009.
 - 4.2.1 Redenen/gronden voor het verzoek tot aanhouding. Uitleg diverse gronden
 - 4.2.2 Redenen/gronden waarop verzoek tot aanhouding gehonoreerd werd.
Cijfers+uitleg
 - 4.2.3 Meest voorkomende redenen/gronden van aanhouden.

- Hoofdstuk 5. Toetsingsgronden van rechters in de praktijk bij de rechtbank Middelburg bij een verzoek tot aanhouding en de hoeveelheid regelgeving en richtlijnen om bij een aanhoudingsverzoek een beslissing te maken. Interview onder rechters. Meninge+gronden waaraan rechters toetsen. Is er voldoende hulpmateriaal beschikbaar als richtlijnen, protocollen, enz.?
- 5.1 Toetsingsgronden van rechters bij verzoek tot aanhouding van de zaak.
 - 5.2 (On-)Voldoende regelgeving en richtlijnen voor rechters om te helpen bij de beslissing tot aanhouding.
- Hoofdstuk 6. Overeenstemming tussen praktijk in Middelburg en de Nederlandse en Europese wet- en regelgeving en jurisprudentie betreffende aanhoudingen en mogelijkheden tot het terugdringen van aanhoudingen met inachtneming van de verdedigingsrechten van de verdachte.
- 6.1 Overeenstemming tussen praktijk Middelburg en Nederlandse en Europese wet- en regelgeving en jurisprudentie betreffende aanhouden van zaken. Wordt wet nageleefd in de praktijk?
 - 6.2 Redenen waarom en mogelijkheden waarop het aantal aanhoudingen teruggebracht kan worden met inachtneming van de verdedigingsrechten van de verdachte. Redenen+Motivering (Rechten uit 6 EVRM) Waarom? Wat kan er op dit moment beter?
- Hoofdstuk 7. Conclusies en aanbevelingen aan de rechtbank Middelburg omtrent het aanhouden van zaken.
- 7.1 Conclusies. Conclusies trekken uit onderzoek.
 - 7.2 Antwoord op de centrale vraagstelling.
 - 7.3 Aanbevelingen voor de rechtbank omtrent de aanhoudingsverzoeken. Korte aanbevelingen geven aan rechtbank.

Hoofdstuk 5: Planning

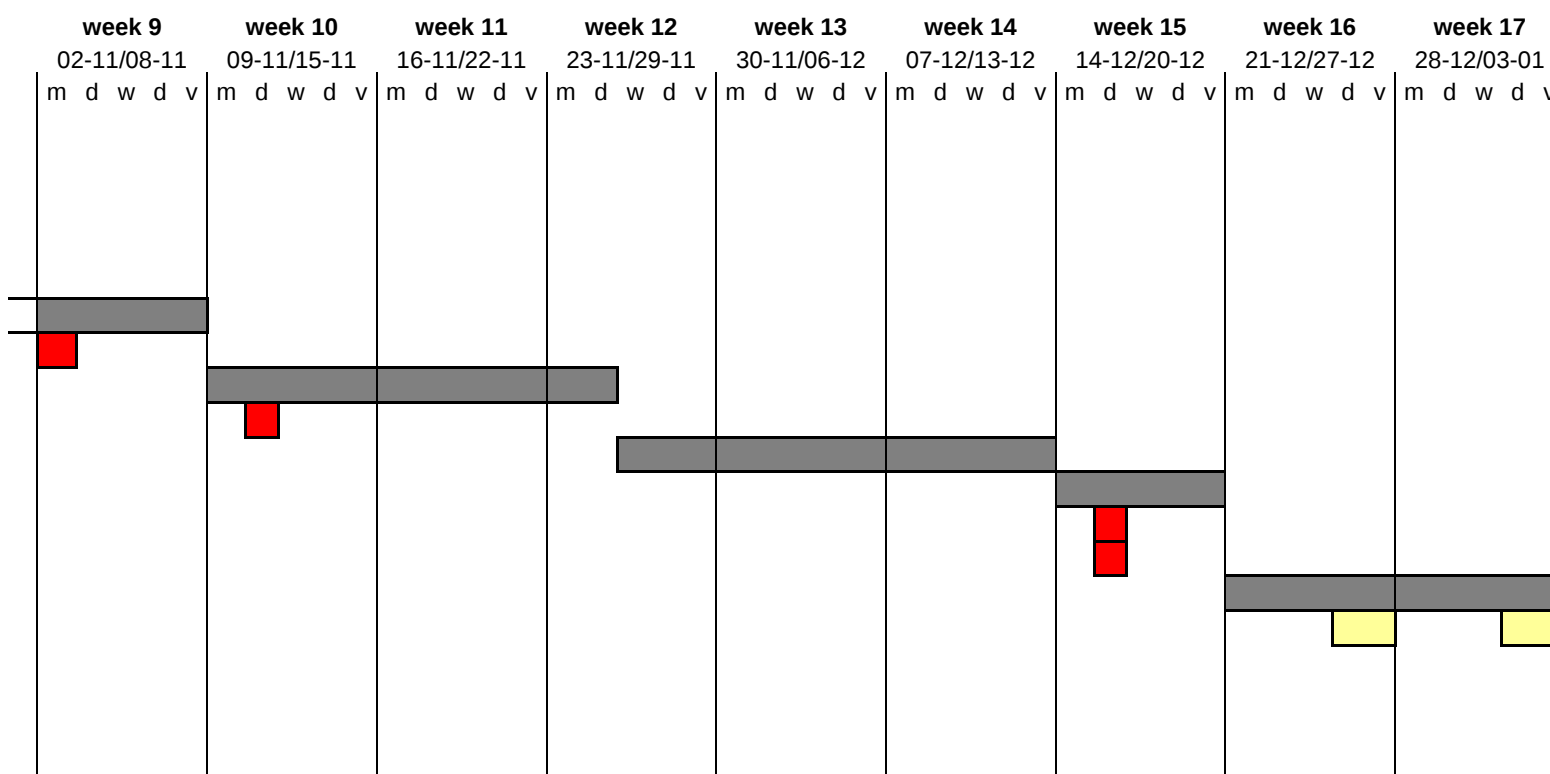
Mijn planning voor de komende maanden heb ik verwerkt in een strokenplanning. Ik heb hierbij het “Dataoverzicht afstudeerperiode september 2009 - januari 2010” gebruikt. Hieronder staat de activiteitentabel en de strokenplanning zit bijgevoegd in een bijlage.

5.1 Activiteitentabel

Code	Omschrijving activiteit	Weken	Kan pas na
5	Onderzoeksplan maken	3	
6	Onderzoeksplan inleveren		5
7	Uitvoering onderzoek	1	
8	Bezoek 1 ^e begeleider		
9	Definitief onderzoeksplan maken	1	6
10	1 ^e Terugkomdag		
11	Uitvoering onderzoek	4	9
12	Te beoordelen hoofdstuk inleveren		
13	Conclusies en adviezen opstellen	2,4	11
14	2 ^e Terugkomdag		
15	Rapportage en presentatie	2,6	13
16	Afronden scriptie	1	12,15
17	Conclusies en aanbevelingen inleveren		
18	Beoordelingsformulier naar afstudeermentor		
19	Verbeteren en afronden scriptie	2	17
20	Feestdagen / Vakantie	2x 0,4	
21	Presentatie maken	3	19
22	Scriptie insturen via Urkund		
23	Scriptie inleveren bij stafmedewerker afst.		
24	Afstudeerzitting		20

5.2 Strokenplanning

Activiteit	weke n	week 1	week 2	week 3	week 4	week 5	week 6	week 7	week 8
		07-09/13-09	14-09/20-09	21-09/27-09	28-09/04-10	05-10/11-10	12-10/18-10	19-10/25-10	26-10/01-11
		m d w d v	m d w d v	m d w d v	m d w d v	m d w d v	m d w d v	m d w d v	m d w d v
Onderzoeksplan maken	3								
Onderzoeksplan inleveren									
Uitvoering onderzoek	1								
Bezoek 1e begeleider									
Definitief onderzoeksplan maken	1								
1e Terugkomdag									
Uitvoering onderzoek	4								
Te beoordelen hoofdstuk inleveren									
Conclusies en adviezen opstellen	2,4								
2e Terugkomdag									
Rapportage (en presentatie)	2,6								
Afronden scriptie	1								
Conclusies en aanbevelingen inleveren									
Beoordelingsformulier naar afstudeermentor									
Verbeteren en afronden scriptie	2								
Feestdagen / Vakantie									
Presentatie maken	3								
Scriptie insturen via Urkund									
Scriptie inleveren bij stafmedewerker afst.									
Afstudeerzitting									



Hoofdstuk 6: Voorlopige literatuurlijst

6.1 Boeken

Baarda, De Goede en Teunissen 2005

D.B. Baarda, M.P.M. de Goede en J. Teunissen, *Basisboek Kwalitatief Onderzoek. Handleiding voor het opzetten en uitvoeren van kwalitatief onderzoek*, Groningen: Stenfert Kroese 2005.

Competentieboek 2009-2010

Competentieboek E3 en E4. Afstuderen (2009-2010), Juridische Hogeschool Avans-Fontys 2009.

Grit 2005

R. Grit, *Projectmanagement. Projectmatig werken in de praktijk*, Groningen: Wolters-Noordhoff 2005.

IJzermans en Van Schaaijk 2003

M.G. IJzermans, G.A.F.M. van Schaaijk, *Oefening baart kunst. Onderzoeken, argumenteren en presenteren voor juristen*, Den Haag: Boom Juridische uitgevers 2003.

Schuijt 2004

G.A.I. Schuijt, e.a., *Leidraad voor juridische auteurs. Voetnoten, bronvermeldingen, literatuurlijsten en afkortingen in Nederlandstalige publicaties*, Deventer: Kluwer 2004.

6.2 Elektronische bronnen:

<www.rechtspraak.nl/Gerechten/Rechtbanken/Middelburg/Over+de+rechtbank>, laatst geraadpleegd op 17 september 2009.

<www.rechtspraak.nl/Gerechten/Rechtbanken/Middelburg/Over+de+rechtbank/Organisatie/>, laatst geraadpleegd op 18 september 2009.

Bijlage 2. Landelijk aanhoudingenprotocol

LANDELIJK AANHOUDINGENPROTOCOL⁹

Verantwoording

Het Programma strafsectoren 2006 heeft voor de behandeling van verzoeken tot aanhouding van strafzaken een aanhoudingenprotocol opgesteld. Dit protocol is door het Landelijk overleg van voorzitters van de strafsectoren van de gerechtshoven en de rechtbanken (LOVS) op 9 september 2005 vastgesteld.

De secretaris van het LOVS is verantwoordelijk voor het actualiseren van het protocol.

Uitgangspunt

Het beleid met betrekking tot aanhoudingsverzoeken is er op gericht, in het belang van alle procesdeelnemers, zoveel mogelijk te komen tot (formele) rechtseenheid, een voortvarend verloop van de procesgang en een optimale benutting van de zittingscapaciteit. Lokaal kan de rechtseenheid in ieder geval worden bevorderd door een centrale beoordeling van de aanhoudingsverzoeken.

Het protocol geldt met name voor verzoeken tot aanhouding voorafgaande aan de zitting. Voor andere, tijdens de zitting gedane verzoeken dient het protocol zoveel mogelijk analoog te worden toegepast.

Aanhoudingenbeleid

Algemeen

Een aanhoudingsverzoek wordt slechts in behandeling genomen als het verzoek parketnummer, naam verdachte, zittingsdatum en reden(en) voor aanhouding vermeldt. Indien een verzoek wordt gehonoreerd, dan wordt –in overleg met het OMde desbetreffende zaak in beginsel aangehouden voor bepaalde tijd.

Verhinderings verdachte

Bij verhindering van verdachte moet de verhindering voldoende dringend en aannemelijk zijn. De aannemelijkheid vloeit niet voort uit de enkele mededeling; in het algemeen zal enig bewijsstuk nodig zijn (tenzij de verhindering reeds aannemelijk is op grond van de in het dossier aanwezige gegevens). De dringendheid moet altijd worden getoetst. Als de verhindering reeds op een eerder moment had kunnen worden aangevoerd, zal dat gelden als een aanwijzing tegen dringendheid en/of aannemelijkheid.

Bijzondere aandacht verdienen de telefonische aanhoudingsverzoeken van de verdachte vlak voor de zitting, meestal wegens ziekte of vervoersproblemen. De medewerkers van de strafgriffie, de medewerkers van de centrale informatiebalie en de medewerkers van de bodedienst, bij wie die verzoeken veelal binnenkomen, delen de verzoeker, conform hun instructie, mee:

- dat het verzoek zal worden doorgegeven, maar dat het gerecht, gehoord het openbaar ministerie ter zitting beslist,
- dat de verdachte, zo spoedig mogelijk na de zitting bij de griffier van de desbetreffende zitting, onder vermelding van de naam van de griffier en zijn doorkiesnummer, kan informeren naar de beslissing van het gerecht,
- en vragen, in verband met zijn bereikbaarheid, naar het telefoonnummer van verzoeker.

⁹ 'Landelijk aanhoudingenprotocol' <www.rechtspraak.nl> zoeken naar 'aanhoudingenprotocol', daarvan nr. 4. laatst geraadpleegd op 4 november 2009.

Het gerecht heeft de mogelijkheid de zaak bij verstek te behandelen en aan de verdachte (door de griffie(r)) te laten mededelen dat hij tot vijf werkdagen na de zittingsdatum de gelegenheid heeft een bewijsstuk van de verhindering (bij de griffie(r)) in te dienen. Aan de hand daarvan wordt dan beslist of er eindvonnis/eindarrest zal worden gewezen dan wel dat het onderzoek zal worden heropend. In het eerste geval dient de gang van zaken in de uitspraak te worden vermeld. Het ligt voor de hand van deze mogelijkheid vooral gebruik te maken bij MKzaken, want daar wordt immers altijd schriftelijk vonnis/arrest gewezen.

Verhinderung van de raadsman

Wanneer een raadsman voorziet dat hij niet ter terechtzitting aanwezig kan zijn, dient hij voor vervanging te zorgen. Dit geldt ook voor raadslieden met een eenmanskantoor. Een en ander ligt alleen anders als het een gecompliceerde zaak betreft of wanneer de raadsman een specifieke, in deze zaak benodigde deskundigheid bezit.

In ieder geval wordt geen uitstel wegens verhindering van de raadsman verleend:

- indien uit het dossier blijkt dat de zittingsdatum in overleg met de raadsman is vastgesteld, dan wel dat de raadsman in de gelegenheid is geweest te reageren op een tijdig kenbaar gemaakte, voorgenomen zittingsdatum en tijdstip;
- indien blijkt, dat de verhindering bij de raadsman al bekend was ten tijde van het accepteren van de zaak.

Bij verhindering van de raadsman moet de verhindering voldoende dringend en aannemelijk zijn. De aannemelijkheid wordt aangenomen op grond van de mededeling van verhindering. De dringendheid moet wel getoetst worden.

Voor de verhindering als gevolg van andere zittingen geldt in het algemeen:

- de zitting gaat voor verlengingen gevangenhouding en rverhoren;
- preventieve zaken gaan voor niet preventieve zaken;
- de eerder bepaalde zitting gaat voor de later bepaalde zitting.

Een aanhoudingsverzoek wordt (dus; zie hierboven) niet gehonoreerd omdat de verdachte te laat een raadsman heeft ingeschakeld of te laat van raadsman is gewisseld. De desbetreffende advocaat wordt voor de aanvang van de behandeling van de zaak in de gelegenheid gesteld het dossier in te zien. De geplande zitting gaat in ieder geval door. Of de desbetreffende zaak dan inhoudelijk wordt behandeld, wordt op de zitting beslist.

Verhinderung van een slachtoffer of benadeelde

Een aanhoudingsverzoek van een slachtoffer of benadeelde, die gebruik kan en wil maken van het spreekrecht, wordt, bijzondere omstandigheden daargelaten, niet gehonoreerd.

Bijlage 3. Document: Aanhouding ter terechtzitting

Aanhouding ter terechtzitting¹⁰

PROCEDURE

Zie Landelijk aanhoudingenprotocol

- Uitgangspunt is dat zittingen zoveel mogelijk doorgang vinden en zaken inhoudelijk worden behandeld.
- Een beslissing tot aanhouding van de zaak dient ter terechtzitting te worden genomen, en kan niet al voorafgaand daaraan worden genomen. [HR LJN=AT5663](#)

Verhinderung verdachte

- Bij verhindering van de verdachte moet de verhindering voldoende dringend en aannemelijk zijn. Een en ander moet zo mogelijk schriftelijk worden onderbouwd (briefje van de dokter). Als de verhindering eerder had kunnen worden aangekondigd, is dat een aanwijzing tegen dringendheid.

Verhinderung raadsman

- Als de raadsman voorziet voor een zitting verhinderd te zijn, dient hij voor vervanging te zorgen. Dit geldt ook voor eenpitters.
- Er wordt géén uitstel verleend indien de zittingsdatum in overleg met de raadsman is vastgesteld of de raadsman al bekend was met de verhindering bij het aannemen van de zaak.
- Een aanhoudingsverzoek wordt niet gehonoreerd omdat de verdachte te laat een raadsman heeft ingeschakeld of te laat van raadsman is gewisseld!

Verhinderung slachtoffer/benadeelde

Geen aanhouding.

¹⁰ Document: “Aanhouding ter terechtzitting” voor intern gebruik bij de rechtbank Middelburg.

Bijlage 4. Interviews rechters

De interviews zijn anoniem omdat het om persoonlijke meningen en beslissingen gaat.

Interview rechter

1.Vind je dat er veel zaken worden aangehouden?

Niet meer dan nodig is.

2.Welke afweging maak je bij een aanhoudingsverzoek? Kijk je naar de partij of alleen naar de wet- en regelgeving?

Ik kijk of ik het verzoek redelijk vind. Ook kijk ik naar wet- en regelgeving, naar partijen, naar redelijkheid&billijkheid.

3.Toets je aan gronden en aan welke gronden dan? (alle rechten verdachte?)

Maak je hierbij gebruik van hulpmiddelen? Aanhoudingsprotocol, 6EVRM, wetgeving. Kijk vooral naar de redelijkheid. Het aanhoudingenprotocol is strikt, eerlijk gezegd lap ik dat nogal wel een aan mijn laars. Ik kijk gewoon naar wat er redelijk is.

4.Maakt het verschil als je weet of de zaak al eerder aangehouden is?

Dat kan wel, maar niet altijd. Als het onderzoek niet klaar is, moet je wel weer aanhouden, maar is de verdachte ernstig ziek, moet je dan 3 keer aanhouden? Wat is wijs?

5.Heb je de indruk dat aanhouden door de advocaat wel eens als vertragingtactiek gebruikt wordt?

Enkele keer, maar dan kijk je natuurlijk extra kritisch.

6.Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom?

Niet per sé. De verdachte zit in onzekerheid. Vaak komt het door onderzoeksvertraging. Er moet een afweging gemaakt worden tussen snelheid van behandelen en de waarheid vinden.

7.Kijk je naar de gevolgen die aanhouding wel/niet op gaat leveren?

Ja tuurlijk. Zeker als verdachte gedetineerd is. Ook praktisch, naar het zittingsrooster. Er worden al eens extra zittingen voor MK's gepland om de termijn redelijk te houden.

8.Zie je het als je plicht om de redelijke termijn aan te houden of om een eerlijk proces en dus de rechten van de verdachte te handhaven.

Eerlijk proces.

9.Is het wel eens voorgekomen dat je er later achter kwam dat het beter was geweest om de zaak aan te houden? Of andersom, dat het beter was geweest om niet aan te houden?

Ja soms houdt je aan voor een reden die nooit zal blijken. Ik heb eens een zaak voor de ene verdachte aangehouden en de medeverdachte veroordeeld. Er kwamen dingen naar boven, waardoor ik die medeverdachte nooit zo had willen veroordelen. Nu doe ik dat dus niet meer zo.

10.Houd je bij twijfel wel of niet aan? En waarom?

Een beslissing maak ik door naar alle aspecten te kijken. Als er iets nieuws verteld wordt, moet dat onderzocht worden. Heel vaak wordt aangehouden bij een pro forma zitting. Sinds jurisprudentie over getuigenverhoren zijn we voorzichtiger geworden. Als men een getuige wil horen, kun je dit al niet weigeren. Zijn voorzichtig omdat we uit willen kijken voor een tunnelvisie.

11.Vind je dat je genoeg richtlijnen en hulp vanuit de wet hebt om te beslissen op een aanhoudingsverzoek of zou je graag meer hulpmiddelen willen?

Ik heb geen behoefte aan hulp of richtlijnen. Ik heb behoefte aan mensen die hun werk doen, zodat de onderzoeken en verhoren op tijd af zijn. Dan heb ik ook geen reden om aan te houden.

12.Wat lijkt je een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen?

Dit is geen doel op zich, hier gaat het niet om. De zaak moet op termijn afgedaan worden, aanhouding gebeurt alleen als het nodig is. Oplossing is meer mankracht. Meer rechters zodat zaak zo doorgeschoven kan naar bijvoorbeeld volgende week. Als advocaten al hun verhinderingen door gaan geven, kost dit veel administratie, dit kan ook niet.

13.Hoe lang wordt er aangehouden?

Waar hangt het vanaf?

Dit wordt per zaak beoordeeld. Indien een onderzoeksrapport over een week pas af is, wordt er geen half jaar aangehouden, dan moet gekeken worden waar het zo snel weer in het zittingsrooster past. Voor herkansing van de verdachte, die nog 10uur werkstraf moet uitvoeren, ga je geen maanden aanhouden. Voor iemand die nog 240 uur werkstraf moet doen, kun je misschien wel een half jaar aanhouden.

Interview rechter

1.Vind je dat er veel zaken worden aangehouden?

Ja

2.Welke afweging maak je bij een aanhoudingsverzoek? Kijk je naar de partij of alleen naar de wet- en regelgeving?

Ik kijk naar de zaak, naar de partijen dus eigenlijk. Kijk wat er nog moet gebeuren om de zaak inhoudelijk goed te kunnen beoordelen.

3.Toets je aan gronden en aan welke gronden dan? (alle rechten verdachte?)

Maak je hierbij gebruik van hulpmiddelen? Aanhoudingsprotocol, 6EVRM, wetgeving. Ik kijk naar het toetsingskader. Kijk naar het verdedigingsbelang (is het gevraagde nodig voor zijn verdediging?) en naar het noodzakelijkheidscriterium (Is het noodzakelijk het gevraagde toe te staan; kan dit tot een andere beslissing leiden?). Kijk naar juridische criteria, in jurisprudentie staat veel.

4.Maakt het verschil als je weet of de zaak al eerder aangehouden is?

Bij een 2^e verzoek ben ik terughoudender, dan denk ik kom toch meteen met al je verzoeken! Ik moet ook aan de redelijke termijn voldoen, zowel voor verdachte als voor het slachtoffer.

5.Heb je de indruk dat aanhouden door de advocaat wel eens als vertragingstactiek gebruikt wordt?

Sommige raadslieden vragen vaak en snel om aanhouding, daar houdt ik rekening mee in mijn beslissing.

6.Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom?

Hangt van de reden af, of bv. het horen van een getuige door de OvJ gevraagd wordt of door de raadsman zelf. Bij een verzoek om te horen is dat meestal voordelig voor de verdachte, bij een verzoek om reclasseringsrapport is dat voordelig om te kijken wat zijn strafsoort zal moeten zijn, maar dan is er geen vraag meer over wel of niet schuldig.

7.Kijk je naar de gevolgen die aanhouding wel/niet op gaat leveren?

Als de raadsman de aanhouding vraagt is het gevolg van onzekerheid voor de verdachte, ga ik geen rekening mee houden. Als de OvJ het vraagt, kijk ik of het nodig is. Als de verdachte in voorarrest zit is het aan de raadsman om schorsing of opheffing van de voorlopige hechtenis te vragen.

8.Zie je het als je plicht om de redelijke termijn aan te houden of om een eerlijk proces en dus de rechten van de verdachte te handhaven.

Hangt samen. Verdedigingsrechten gaan voor, hierbij probeer ik ook het zo kort mogelijk te houden.

9.Is het wel eens voorgekomen dat je er later achter kwam dat het beter was geweest om de zaak aan te houden? Of andersom, dat het beter was geweest om niet aan te houden?

Ja, maar niet door twijfel o.i.d. Ik hield aan omdat de verdachte recht heeft om getuigen te horen, maar getuige trok zich terug of vertelde onzinnig verhaal.

10.Houd je bij twijfel wel of niet aan? En waarom?

Ik toets aan het verdedigingsbelang+noodzakelijkheidscriterium. Alleen indien echt niet relevant, of geen noodzakelijkheidscriterium dan houd ik niet aan.

11. Vind je dat je genoeg richtlijnen en hulp vanuit de wet hebt om te beslissen op een aanhoudingsverzoek of zou je graag meer hulpmiddelen willen?

Ik kan wel zelf beslissen, er is weinig wetgeving, wel veel jurisprudentie. Maar een handvat is altijd handig. De praktijk is anders dan vastgestelde protocollen, er hoeft dus niet gezegd te worden, wat te doen in welke situatie. Een beknopte handleiding zou handig zijn.

Bijvoorbeeld elk jaar een nieuwe, met wetgeving en jurisprudentie, zodat daaruit gezien kan worden wat er met 'deze' zaak gedaan moet worden.

12. Wat lijkt je een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen?

Meer zittingen helpt niet, vaak niks te doen dan.

De zaken pas inplannen als het dossier compleet is, als alle onderzoeksrapporten aanwezig zijn. Maar aanhouden om bv. getuigen te horen is afhankelijk van de raadsman en de r-c.

Als verdachte niet op de zitting is, dan de zaak bij verstek afdoen! Het aanwezigheidsrecht telt alleen echt als er een verzoek tot aanhouding is, omdat de verdachte dan niet kan of als de dagvaarding verkeerd betekend is. Reden voor niet kunnen, wordt streng beoordeeld.

13. Hoe lang wordt er aangehouden?

Waar hangt het vanaf?

Ik kan zelf de aanhoudingstermijn niet bepalen. Hangt af van wanneer deze weer in het rooster ingepland kan worden. Het parket doet de planning, dus deze beslissen daarover. De OvJ kijkt soms al van te voren op welke datum er in de toekomst tijd is om de zaak weer te behandelen.

14. Verdachte kiest soms een advocaat, die al weet dat hij op de zittingsdatum niet kan, vind je dat dat mag?

Ja een verdachte heeft het recht om zijn raadsman te kiezen. Dit is een goede reden voor aanhouding.

Interview rechter

1.Vind je dat er veel zaken worden aangehouden?

Soms wel, soms niet. Vakantietijd meer.

2.Welke afweging maak je bij een aanhoudingsverzoek? Kijk je naar de partij of alleen naar de wet- en regelgeving?

Niet naar partijen.

3.Toets je aan gronden en aan welke gronden dan? (alle rechten verdachte?)

Maak je hierbij gebruik van hulpmiddelen? Aanhoudingsprotocol, 6EVRM, wetgeving.

Ik kijk naar wetgeving+jurisprudentie

Ieder heeft aanwezigheidsrecht. Onmogelijke situatie dan aanhouden, als er een goede reden is dan aanhouden.

4.Maakt het verschil als je weet of de zaak al eerder aangehouden is?

Dan nog kritischer kijken.

5.Heb je de indruk dat aanhouden door de advocaat wel eens als vertragingtactiek gebruikt wordt?

Nee eigenlijk niet.

6.Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom?

Nee dat denk ik niet. Voor meeste verdachten geldt dat hoe eerder ze ervan af zijn, hoe beter. Ze zien er tegen op.

7.Kijk je naar de gevolgen voor verdachte die aanhouding wel/niet op gaat leveren?

Nee, kijk alleen naar argumenten.

8.Zie je het als je plicht om de redelijke termijn aan te houden of om een eerlijk proces en dus de rechten van de verdachte te handhaven.

Probeer te combineren. Verdedigingsrechten wegen zwaarder. Tenzij aanhouding te vaak gevraagd wordt.

Noodzakelijk om te verdedigen.

9.Is het wel eens voorgekomen dat je er later achter kwam dat het beter was geweest om de zaak aan te houden? Of andersom, dat het beter was geweest om niet aan te houden?

Ja, soms aanhouden om dat verdachte eigen zaak wil verdedigen en hij komt bij 2^e keer niet opdagen.

10.Houd je bij twijfel wel of niet aan? En waarom?

Navraag doen, even contacteren.

Ja, bij ziekte bv een dag van te voren, dan houd ik aan.

11.Vind je dat je genoeg richtlijnen en hulp vanuit de wet hebt om te beslissen op een aanhoudingsverzoek of zou je graag meer hulpmiddelen willen?

Zou beter kunnen. Zou ik gebruik van maken, aanvrager zou ook beter weten waar hij aan toe is.

12. Wat lijkt je een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen?

Veel overleg, is te veel administratie. Strenge regels om je aan te houden.

Bij ziekte of huwelijk, bewijs erbij.

13. Hoe lang wordt er aangehouden?

Waar hangt het vanaf?

Rechter beslist.

OvJ neemt nieuwe datum mee, waarop het weer behandeld kan worden.

Eerstvolgende datum dat het past in het zittingsrooster, wordt genomen.

Ingewikkelds dan voor onbepaalde tijd aanhouden.

Interview rechter

1.Vind je dat er veel zaken worden aangehouden?

Ik denk dat het wel meevalt, 1 a 2 per zitting Ek, MK niet vaak.

Ziet het ook niet echt als een probleem, want de zaak moet toch ergens behandeld worden.

Bij jeugdzaken moet het wel binnen de normen behandeld worden, Kalsbeeknormen.

2.Welke afweging maak je bij een aanhoudingsverzoek? Kijk je naar de partij of alleen naar de wet- en regelgeving?

Kijk meer naar de reden. Daar achter liggend, de wet- en regelgeving.

3.Toets je aan gronden en aan welke gronden dan? (alle rechten verdachte?)

Maak je hierbij gebruik van hulpmiddelen? Aanhoudingsprotocol, 6EVRM, wetgeving.

Ik kijk naar wat ik redelijk vind en heb hierbij het aanhoudingenprotocol in mijn achterhoofd.

6EVRM kijk ik niet echt naar, het is voor rekening van de verdachte, deze vragen het meestal.

4.Maakt het verschil als je weet of de zaak al eerder aangehouden is?

Ja ik ben strenger, deze datum is al lang van te voren bekend, dus verdediging had deze vrij kunnen houden.

5.Heb je de indruk dat aanhouden door de advocaat wel eens als vertragingtactiek gebruikt wordt?

Alleen de officiële tactiek om als advocaat bv meer tijd te krijgen om je te verdiepen in de zaak. In MK's soms, om de zaak beter te kunnen doorgronden. Soms wel aanhouding gevraagd in het voordeel van de verdachte, als deze zijn uitzettingsprocedure afwacht of op de voogdij wacht o.i.d.

6.Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom?

Nee, ze zitten juist erg in spanning. Meestal is de aanhouding ook niet voor verdachte persoonlijk, maar omdat de advocaat niet kan.

7.Kijk je naar de gevolgen die aanhouding wel/niet op gaat leveren?

Ja ik kijk eerst of de verdachte in voorarrest zit of niet. Ik laat de gevolgen voor de verdachte wel meespelen bij mijn beslissing. Als de OvJ aanhouding vraagt is het meestal om een echt goede reden.

8.Zie je het als je plicht om de redelijke termijn aan te houden of om een eerlijk proces en dus de rechten van de verdachte te handhaven.

Verdedigingsrechten. De verdachte kiest er bij vraag om aanhouding zelf voor om de termijn te verlengen. Dan is ook te verklaren waarom de termijn, mogelijk overschreden wordt.

9.Is het wel eens voorgekomen dat je er later achter kwam dat het beter was geweest om de zaak aan te houden? Of andersom, dat het beter was geweest om niet aan te houden?

Ja vast wel. Het gebeurt ook dat als ik het met een collega bespreek zij een andere mening dan mij heeft. Meestal vraag ik of de advocaat geen vervanging kan sturen. Vaak staat bij de vraag om aanhouding al dat de cliënt graag die advocaat wil, en de verdachte heeft het recht om zijn eigen verdediging te kiezen. Ik houd het aanhoudingenprotocol wel aan.

10.Houd je bij twijfel wel of niet aan? En waarom?

Als het in belang is van de verdediging, zoals getuigen horen, dan moet je wel.

Kunt niet op voorhand al nee zeggen, je weet niet wat de getuigen gaan zeggen.

11. Vind je dat je genoeg richtlijnen en hulp vanuit de wet hebt om te beslissen op een aanhoudingsverzoek of zou je graag meer hulpmiddelen willen?

Er is genoeg hulp. Als er meer hulp komt, blijft er toch altijd een bandbreedte waarin je zelf zal moeten beslissen om wel of niet aan te houden. Ik wil ook niet helemaal via regeltjes enz. werken, maar zelf beslissingen maken.

Als er een streng beleid qua aanhoudingen komt, dan zal er minder aanhouding gevraagd worden, maar er zullen dan onredelijke situaties ontstaan, waardoor er toch weer afgeweken moet worden.

12. Wat lijkt je een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen?

Data overleggen. De eerste datum is moeilijk te plannen, want de verdachte gaat pas naar een advocaat als hij een dagvaarding binnen heeft en dan is de zitting al gepland. OvJ neemt nu een nieuwe (de eerstvolgende waar plaats is) datum mee naar de zitting, deze wordt aangenomen. Dit zou mogelijk (op de zitting) overlegd kunnen worden met de advocaat. Of er moet besloten worden om de datum op te laten en deze na overleg met parket, rb en advocaat vast te stellen. Dit is moeilijk want nu schuift hij door naar de eerstvolgende plaats in het zittingsrooster en bij eerst overleg ben je de zaak weer kwijt en is het de vraag of hij dan op het zittingsrooster past.

Misschien kan de advocaat verhinderdata doorgeven, maar dit vergt veel administratie.

Geen zittingen in de vakantietijd.

13. Hoe lang wordt er aangehouden?

Waar hangt het vanaf?

Tot de volgende plaats in het rooster. OvJ neemt deze datum mee.

Misschien is het handig om dan de zelfde rechter(s) te hebben, omdat zij zich al in de zaak verdiept hebben.

Interview rechter

1.Vind je dat er veel zaken worden aangehouden?

Ja en nee, af toe zijn er dubbel boekingen, wat geen schuldige kent, maar er zijn ook verzoeken om redenen waarvan ik denk; is dat nou nodig?

Ik vind het geen pas geven om te roepen: zoek maar vervanging, als een advocaat niet kan.

2.Welke afweging maak je bij een aanhoudingsverzoek? Kijk je naar de partij of alleen naar de wet- en regelgeving?

Ik kijk of ik het redelijk vind. Als het OM aanhouding vraagt wordt dit altijd gehonoreerd, waarom dan zo moeilijk doen als de advocaat het vraagt? Verdediging moet evenveel rechten krijgen als OM. Er zijn vele redenen om laat een advocaat te zoeken, dit is begrijpelijk, ik lees het verzoek altijd met het uitgangspunt welwillend te zijn.

3.Toets je aan gronden en aan welke gronden dan? (alle rechten verdachte?)

Maak je hierbij gebruik van hulpmiddelen? Aanhoudingsprotocol, 6EVRM, wetgeving. Aanhouden kan altijd. Ik verplaats de zaken ook wel eens, zodat ze op een ander tijdstip wel behandeld kunnen worden. Het is een managementprobleem, wij willen niet te veel gaten in de roosters, maar zittingen lopen ook uit, daar moet ook rekening met gehouden worden. Ik gebruik het aanhoudingenprotocol en de wet niet strikt, maar heb ze in mijn achterhoofd. Er is wel eens te weinig begrip voor de raadsman en verdachte. Ik kijk of het verzoek redelijk en gemotiveerd is, anders bel ik even om navraag te doen.

4.Maakt het verschil als je weet of de zaak al eerder aangehouden is?

Voor een incompleet dossier moet je wel aanhouden. Om zaken te voegen is het ook wel eens nodig om aan te houden. Ook kijken naar wie er om aanhouding heeft gevraagd, en wie nu vraagt.

5.Heb je de indruk dat aanhouden door de advocaat wel eens als vertragingstactiek gebruikt wordt?

Niet echt. Om agenda-technische redenen omdat de advocaat wil voorkomen dat de cliënt anders naar een ander kantoor gaat als hij zegt op die datum niet te kunnen. De regel nu is dat als een cliënt laat komt en de advocaat weet dat hij dan niet kan, moet hij deze afwijzen. De rechter moet meer rekening mee houden, en mogelijk wel uitstel.

6.Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom?

Als de vertraging in je voordeel gaat spelen door strafvermindering misschien wel ja.

7.Kijk je naar de gevolgen die aanhouding wel/niet op gaat leveren?

-

8.Zie je het als je plicht om de redelijke termijn aan te houden of om een eerlijk proces en dus de rechten van de verdachte te handhaven.

Verdedigingsrechten prevaleren. De redelijke termijn dient niet voor het management. De redelijke termijn hoeft niet gehandhaafd, als de verdachte alsmaar om aanhouding vraagt. Maar bv. Als een verdachte een contrarapport wil en dit duurt erg lang, dan is dat niet voor rekening van de verdachte.

9. Is het wel eens voorgekomen dat je er later achter kwam dat het beter was geweest om de zaak aan te houden? Of andersom, dat het beter was geweest om niet aan te houden?
Ongetwijfeld wel. Soms zijn de gronden voor het verzoek niet optimaal, dit komt ook omdat er veel in vertrouwen gewerkt wordt tussen verdachte en raadsman. Als je een aangehouden zaak behandelt, weet je nooit of de daar gegeven informatie ook gegeven was als je niet aangehouden had.

Als ik geen uitstel geef, ben ik er wel zeker van dat dit de advocaat niet fataal wordt, dat hij niet van bijstand verstoken zit.

10. Houd je bij twijfel wel of niet aan? En waarom?

Als ik twijfel over een zaak, dan is het aanhouding voor onderzoek en dus niet op verzoek van een partij. De rechter is tegenwoordig kritischer ten opzichte van politie en het OM. De p-v's van de politie wekken dit op!

Politie doet onderzoek, stelt dossier op. OM begeleidt en stuurt hun hierin.

Dan neemt de OM dit als hun dossier en gaan dat zo gebruiken.

De rechter is kritisch op dat dossier, het OM voelt zich aangevallen terwijl ze er niets aan kunnen doen, omdat de politie het onderzoek gedaan heeft.

11. Vind je dat je genoeg richtlijnen en hulp vanuit de wet hebt om te beslissen op een aanhoudingsverzoek of zou je graag meer hulpmiddelen willen?

Wet+Protocol+stelsel en de OvJ geeft een advies. Dit is wel voldoende, dan kan ik zelf de beslissing maken.

12. Wat lijkt je een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen?

Is er niet. Ja misschien; advocaten moet hun verhinderdata doorgeven.

Bij hun gemotiveerde aanhoudingsverzoek moeten ze verhinderdata voor de komende 3 maanden opgeven, waarop dan per omgaande (binnen 48uur) gereageerd moet worden, want langer kan de advocaat die dagen ook niet vrij houden.

13. Hoe lang wordt er aangehouden?

Hangt van de omstandigheden en het rooster af.

Het doel is om de zaak in 1^e aanleg af te doen; door rekening met partijen te houden, kunnen uiteindelijk alle partijen zich in de uitspraak vinden en zal er geen beroep worden aangetekend.

Als de zaak in hoger beroep gaat, wil dit nog wel eens traag gaan en kan dit strafvermindering opleveren.

Bijlage 5. Interviews advocaten

De interviews zijn anoniem, omdat het om persoonlijke meningen gaat.

Interview raadsman

1. Vindt u dat er veel zaken aangehouden worden?

Best wel ja.

2. Ziet u het als een probleem dat er steeds zaken aangehouden worden?

Nee, ik vraag het vaak zelf. Soms de OvJ of de rechter, maar meestal ik, als raadsman.

3. Vraagt u zelf vaak om aanhouding? Wat is de meest voorkomende reden? En welke redenen levert de langste aanhouding op?

1. De cliënt komt laat met het dossier, waardoor te weinig tijd is om goede verdediging voor te bereiden.

2. Dossier is incompleet. Fout kan bij OvJ, rb of raadsman liggen. Vraag om meer onderzoek bv.

3. Dubbele zitting. Bij 2 rechtbanken of 2 zittingen op 1 rb ingepland. De oplossing van vervanging zoeken wordt onderschat door OvJ en rechter. De cliënt wil een advocaat waar hij vertrouwen in heeft, waar hij zich goed bij voelt. Vlak voor de zitting veranderen is moeilijk, de zaak is ingrijpend voor de cliënt, wil iemand waar hij zich thuis bij voelt.

4. Gebruikt u het ook wel als vertragingstactiek?

Nee, zeker niet. Durf ik te zweren.

5. Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom? Wat is gevolg?

Nee, dit is niet voordelig. De cliënt zit langer in onzekerheid. Er volgt geen strafvermindering als vertraging van de verdachte komt, alleen als het door het OM komt. Dus geen voordelen.

6. Toetst u uw redenen die u aandraagt voor aanhouden aan de wet- en regelgeving? (6 EVRM, wetgeving, aanhoudingenprotocol)

Nou, ook als het geen reden uit de wetgeving is, probeer ik gewoon aanhouding te vragen en meestal lukt dat ook wel. Vaak bel ik ook met het OM als ik op het aangegeven tijdstip niet kan, ik bel meteen als de dagvaarding binnenkomt, dan is er vaak nog wel wat aan te doen. Ik geef ook mijn vakantie al door aan het OM.

Als het aanhouding voor verder onderzoek is, pleeg ik overleg met de rechter-commissaris.

7. Geeft u wel eens een reden voor aanhouden op, omdat u door uw eigen fout de zaak op dat moment niet kan behandelen?

Nee, soms heb ik opeens voorgeleiding aan r-c de volgende dag als ik op dat tijdstip ook een zitting heb. Maar dan zoek ik voor een van beide vervanging binnen het kantoor of ik overleg met de r-c of de voorgeleiding een half uurtje eerder kan bv.

8. Denkt u na over de gevolgen van aanhouding voor u het vraagt? (onzekerheid verdachte, financieel, etc.)

Ja zeker, ik bespreek de (nadelige) gevolgen met mijn cliënt.

9. Welk recht vindt u zwaarder wegen? Het recht op behandeling van de zaak binnen een redelijke termijn of de verdedigingsrechten van de verdachte uit art. 6 EVRM?
Verdedigingsrechten!

10. Vindt u dat rechters strenger moeten toetsen, en dus minder moeten aanhouden? Met de gevolgen daarvan: inperking rechten verdachte

Nee, de rechtbank moet ervan kunnen uitgaan dat als er een aanhoudingsverzoek is, dat dat ook terecht is. Er wordt al vrij streng getoetst.

11. Wat lijkt u een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen? Hulpmiddelen?

Raadsman geeft nu alleen vakantie door, ook de verhinderdata doorgeven! Vervangen is namelijk niet zo makkelijk als gedacht wordt.

Protocollen zou ook kunnen, als de rechten maar niet geschonden worden.

12. Waar komt het door dat er zoveel meer aanhoudingen zijn?

Omdat het OM een eenmaal uitgereikte dagvaarding niet wil intrekken, maar deze zaak laat aanhouden. Op dat tijdstip kan ook geen andere zaak worden behandeld.

Omdat er niet genoeg samengewerkt wordt. Het komt voor dat een aanhoudingsverzoek door de politierechter toegewezen wordt. De advocaat komt niet naar de zitting, maar de rechter en OvJ plannen op die zitting wel een nieuwe datum, waar de advocaat niet op kan reageren en dus weer om aanhouding moet vragen als hij verhinderd is.

Oplossing: Bij het telefoongesprek waarin gezegd wordt dat de aanhouding toegekend wordt, ook meteen een nieuwe datum plannen of mogelijke datums bespreken.

Bij het Hof in Arnhem geef je je verhinderdata door en dan bellen ze op om de juiste datum te bespreken. Daarna ook geen aanhouding meer verzoeken indien je niet kan.

Hier gebeurt dit ook al wel bij de MK-zaken, dan komt er een brief van de OvJ. Misschien moet dit altijd voor alle MK-zittingen, even telefonisch of schriftelijk contact om te overleggen.

Dus: als al vroeg duidelijk is dat een zaak aangehouden wordt, plan dan op die datum andere zittingen! Er moet meer overleg komen!!!

Interview raadsman

1.Vindt u dat er veel zaken aangehouden worden?

Niet echt. In mijn praktijk valt het niet echt op.

Aanhouding is onplezierig, planningen lopen in de war. OM+rb plannen zittingen.

Soms vraagt de OvJ aanhouding, heel soms de rechter, vaak de verdediging.

2.Ziet u het als een probleem dat er steeds zaken aangehouden worden?

Het hoort erbij. Het is een complexe zaak, het is niet goed te oliën.

Er is een inspanningsverbintenis tussen advocaat, officier en de rechtbank.

Vervanging regelen is moeilijk. Cliënt kiest jou om bepaalde redenen.

3.Vraag u zelf vaak om aanhouding? Wat is de meest voorkomende reden? En welke reden levert de langste aanhouding op?

Probeer het te vermijden. Als er gebeld wordt voor een afspraak probeer ik dat tijdstip vrij te maken. Iedereen moet zich inzetten, om kosten te besparen en het tempo in de zaken te houden, ook voor de doorloop van zaken.

Ik vraag aanhouding omdat: Nog andere zitting tegelijkertijd + zomervakantietijd.

Vakanties worden doorgegeven, maar als er vlak voor vakantie een cliënt bij mij komt, met de vraag of ik hem wil verdedigen bij de behandeling van zijn zaak, in mijn vakantie, dan neem ik de zaak aan en vraag om aanhouding. De cliënt kiest mij, omdat ik hun ken (voorgeschiedenis), hij heeft recht om een advocaat te kiezen.

Zittingen die tegelijkertijd gepland worden, van het Hof en de rechtbank. De reistijd tussen beide is ook een probleem.

4.Gebruikt u het ook wel als vertragingstactiek?

Nee.

5. Is het voordelig voor de verdachte als zijn zaak aangehouden wordt? Waarom? Wat is gevolg?

Meestal niet. Vervolg = onzekerheid = belastend.

6.Toetst u uw redenen die u aandraagt voor aanhouden aan de wet- en regelgeving? (6 EVRM, wetgeving, aanhoudingenprotocol.)

Ik leg ze niet naast elkaar nee. Ik vind dat het gaat om de kwaliteit van de rechtspleging, deze moet voorop staan.

7.Geeft u wel eens een reden voor aanhouden op, omdat u door uw eigen fout de zaak op dat moment niet kan behandelen?

Nee, dan zeg ik het eerlijk en probeer om het te verzetten.

8.Denkt u na over de gevolgen van aanhouding voor u het vraagt? (onzekerheid verdachte, financieel, etc.)

Ik vertel het de cliënt, hij is dan ook vrij om een ander te kiezen.

9.Welk recht vindt u zwaarder wegen? Het recht op behandeling van de zaak binnen een redelijke termijn of de verdedigingsrechten van de verdachte uit art. 6 EVRM?

Verdediging

10. Vindt u dat rechters strenger moeten toetsen, en dus minder moeten aanhouden? Met de mogelijke gevolgen daarvan: inperking rechten verdachte

Nee, een goede verdediging voeren is al moeilijk genoeg. Advocaten krijgen dan veel druk. Dit zal geen goede invloed op de rechtspraak hebben. Je zal dan als advocaat cliënten moeten afwijzen, dit geeft problemen: cliënten boos op advocaat, mogelijk ook op rechtspraak. Cliënten kunnen niet berusten in hun vonnis, gaan in hoger beroep. Het rechtsapparaat wordt verzwaaard op die manier. We moeten proberen het bij een 1^e aanleg te houden, dit is ook het goedkoopst.

11. Waar komt het volgens u door dat er zoveel meer aanhoudingen zijn?

Ik heb niet het gevoel dat er zoveel meer aanhoudingen zijn.

12. Wat lijkt u een goede oplossing om tot minder aanhoudingen te komen?

Hulpmiddelen?

Tijdig appointeren. Indien het toch een korte tijd van te voren moet: bel dan even!

Parket neemt nu ook al vaker contact op, dit is een goede zaak.

Er moet (meer) overleg komen. De afspraken tussen OM-parket en rechtbank overleggen.

Schuivingsruimte in de zittingsplanning, een half uur ervoor of erna. Kost meer inzet, maar je krijgt er meer voor terug. Bv. een zitting van half 11 voor half 9 op de agenda, of een zitting van 10 uur naar half 1.

Verhinderdata opgeven is geen goede oplossing: Parket krijgt dan heel jou agenda.

Indien dagvaardingen uitgereikt zijn op een moment dat de zaak niet behandeld kan worden, dan beter intrekken!

Problemen zijn: Mensen komen vaak te kort voor de zitting pas bij de advocaat.

Reizen tussen het Hof en de rechtbank in Middelburg, reistijd.

Vervanging zoeken is niet goed. Cliënt kiest jou, dit is persoonlijk, geschiedenis, kwaliteiten advocaat.

Voordeel: Zelfde advocaat, die jou argumenten aandraagt.

Aanhouding als het nodig is.

Resultaat: Cliënt accepteert vonnis.

Alles bij verstek veroordelen heeft geen zin.

Cliënten willen aanwezig zijn (voor vakantie wordt de zitting aangehouden).

Verstekvonnis is zwaarder dan vonnis waarbij cliënt aanwezig was. Dus indien toch door laten gaan bij afwezigheid: cliënt in hoger beroep! Geen oplossing dus.

Bijlage 6. Interviews OvJ's

Dit interview is met twee OvJ's tegelijkertijd afgenomen. De interviews zijn anoniem, omdat het om een persoonlijke mening gaat.

Interview OvJ

1. Vindt u dat er veel zaken aangehouden worden?

Wat is veel? Op bijna elke zitting wel. Valt me op dat veel bij MK's aangehouden wordt.

2. Ziet u het als een probleem dat er steeds zaken aangehouden worden?

Bij MK's wel ja. Daar gaat een paar uur zittingscapaciteit verloren.

Komt ook vaak doordat een cliënt laat een advocaat zoekt

3. Vraagt u vaak aanhouding? En wat is de meest voorkomende reden? Welke reden levert de langste aanhouding op?

Bethlehem: Als op zitting nieuwe feiten komen, dan vraag ik om aanhouding voor onderzoek.

Vraag het bijna nooit op voorhand.

Overmeer: Als het onderzoek niet compleet is, de verdachte/verdediging brengt iets nieuws naar voren of legt een andere verklaring af. Op voorhand aanhouden als advocaat veel getuigen wil horen: oplossing is dat advocaat dit eerder naar voren brengt. Moet besef onder advocaten komen dat indien een ontlastende verklaring wordt gegeven, dit ook onderzoek oplevert.

4. Heeft u wel eens het idee dat het als vertragingstactiek wordt gebruikt?

En is het dan voordelig voor de verdachte?

Weten ze niet. Je kunt het om die reden niet weigeren. Waarschijnlijk zit de vertragingstactiek eerder in het instellen van hoger beroep. Dat het Hof vindt dat het zo lang geduurd heeft, dat er daarom strafvermindering plaatsvindt.

5. Geeft u wel eens een reden voor aanhouden op, omdat u door uw eigen fout de zaak op dat moment niet kan behandelen?

Nee, want de zaak wordt niet aangebracht als het onderzoek niet af is. Ze kunnen eerlijk hun fouten toegeven, want ze hebben geen partijbelang. De samenleving heeft belang bij adequate reactie, maar ook bij goede berechting.

6. Toetst u de reden van uw aanhoudingsverzoek aan de wet- en regelgeving?

(6EVRM, wetgeving, aanhoudingenprotocol.)

We kijken Inhoudelijk of het een goede reden is, niet praktisch.

Hoor en wederhoor is een recht, maar wederhoor wordt getoetst, want indien een advocaat op dat moment niet kan, moet hij vervanging regelen. Daar ligt de verantwoordelijkheid bij advocaten om oprecht te zijn en indien ze niet kunnen, dit tegen de cliënt te zeggen. Wel begrijpelijk dat ze dit niet doen, want het is hun brood.

Overmeer: Met kinderkzaken vind ik dat er snel geoordeeld moet worden. Bij eenpitters ben ik wat coulanter. Aanhouding voor een 2^e keer, dan strenger.

7. Denkt u na over de gevolgen van aanhouding voor u het vraagt? (onzekerheid verdachte, financieel, etc.)

We kijken of het dossier compleet is om op grond daarvan de zaak te kunnen behandelen.. De raadsman moet opkomen voor verdachte.

8. Welk recht vindt u zwaarder wegen? Het recht op behandeling van de zaak binnen een redelijke termijn of de verdedigingsrechten van de verdachte uit art. 6 EVRM?

Waarheidsvinding is het belangrijkste. Redelijke termijn is ook een verdedigingsrecht. Eerst moet alles worden uitgezocht, als het voor het oordeel inhoudelijk van belang is dan vinden ze de korte termijn ondergeschikt.

9. Wat vindt u van het aanhoudingenbeleid zoals rechters dat nu hanteren? Strenger?

Aanhoudingenprotocol moet strenger worden toegepast. Rechters zijn erg coulant nu. Indien advocaat niet kan, dan moet er vervanging komen. Advocaat moet hier eerlijk in zijn. In Utrecht wordt overlegd voor de MK met advocaat, dan geen aanhouding: stuur maar vervanging!

Afspraken tussen het OM-OvJ, voorzitter van de rb, administratie, advocaat.

10. Hoe denkt u dat het komt dat er zoveel aanhoudingen zijn?

Tegen beter weten in getuigen gaan horen. Cliënt wil dit dan en advocaat gaat hierin mee om cliënt zo goed mogelijk te verdedigen.

De kwaliteit van de proces-verbalen die ingeleverd worden.

De rechtbank is heel voorzichtig, terwijl het dossier compleet en duidelijk is. Als er nieuwe rechters komen die de zaak nog niet goed doortasten, die afwachtend i.p.v. lijdelijk zijn, dan is het nog erger. Sinds de Schiedammer Parkmoord lijkt het erger, zijn ze veel voorzichtiger. Rechters hebben minder/geen vertrouwen meer in de p-v's van de politie. Er is wantrouwen tegenover ministerie en de politie. Rechters moeten niet alles geloven wat gezegd wordt.

11. Wat denkt u dat er anders kan om tot minder aanhoudingen te komen? Moet er meer hulp uit wetgeving of protocollen komen?

Advocaten moeten naar cliënten toe gewoon zeggen dat ze niet kunnen op de zittingsdatum en niet om aanhouding gaan vragen. Als alle advocaten dit doen, blijven er voor een ieder evenveel zaken over. Dit moet overlegt worden tussen advocaten, rb en OM.

Aanhoudingenprotocol strenger toepassen. Soms is de raadsman al verhinderd voor de zitting en dan mag er toch aangehouden worden.

Vaak wordt er aangehouden voor onderzoek of nieuw onderzoek gevraagd. Dit moet van tevoren duidelijk worden door mini-instructie met de r-c.

Politie moet meer evenwichtig, van alle kanten, onderzoek doen. Dit is maar in kleine mate te sturen, dan zijn de rapporten al af.

12. Klopt het dat het OM eenmaal uitgereikte dagvaardingen niet meer wil intrekken, maar deze zaken laat aanhouden? (Zodat er op dat tijdstip ook geen andere zaak behandelt kan worden?)

Bij eenvoudige zaken beoordeelt de secretaris of de zaak op zitting kan. Soms kan die zaak toch niet, als een OvJ er later naar kijkt. Dan wordt deze aangehouden. Er kan geen andere zaak daar gepland worden, omdat het op een te korte termijn is, OvJ's kijken pas enkele dagen van tevoren naar zaak, probleem met betekeningstermijn.

Bij meervoudige kamer zaken kijkt een OvJ ernaar en weet deze of de zaak behandeld kan worden.